

SİRKÜLER
Sayı: 2019/132

İstanbul,02.09.2019
Ref: 4/132

Konu:

İHRACAT BEDELLERİNİN 180 GÜN İÇİNDE YURDA GETİRİLMESİ VE EN AZ %80'İNİN TÜRK LİRASINA ÇEVİRİLMESİ ZORUNLULUĞUNA DAİR TEBLİĞİN GEÇERLİLİK SÜRESİ ALTI AY DAHA UZATILMIŞTIR

Bilindiği üzere, 04.09.2018 tarih ve 30525 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48) ile yapılan düzenlemeye göre, Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedellerin, **ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin** ihracata aracılık eden bankaya transfer edilmesi veya getirilmesi zorunlu tutulmuştur. Tebliğde yer verilen düzenlemelere göre, ihracat bedellerinin **fiili ihrac tarihinden itibaren 180 gün içerisinde** yurda getirilmesi ve söz konusu bedellerin **en az % 80'inin** bir bankaya satılması zorunlu bulunmaktadır.

Söz konusu tebliğ hakkında [07.09.2018 tarih ve 2018/177](#) sayılı sirkülerimiz ile bilgilendirme yapılmıştı. Tebliğ 04.09.2018 günü yürürlüğe girmiş olup, altı ay süresince, 04.03.2019 tarihine kadar geçerli olacaktı. 03.03.2019 tarih ve 30703 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan tebliğ ile 2018/32-48 sayılı tebliğin geçerlilik süresi altı ay uzatılmış ve tebliğin 04.09.2019 tarihine kadar geçerli olması sağlanmıştı. Bu düzenleme hakkında [04.03.2019 tarih ve 2019/52](#) sayılı sirkülerimizde bilgilendirme yapılmıştı.

Bu defa, 31.08.2019 tarih ve 30874 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğde (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2019-32/55)" ile 2018/32-48 sayılı tebliğin 13. maddesinde yapılan düzenlemeye istinaden, söz konusu **tebliğin geçerlilik süresi altı ay daha uzatılmıştır.**

Yapılan değişiklik çerçevesinde **04.09.2018 – 04.03.2020 tarihleri arasında fiili ihracatı gerçekleştiren** ihracatlara ait bedellerin 180 gün içerisinde yurda getirilmesi ve en az % 80'inin Türk Lirası'na çevrilmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından **tebliğin uygulanmasına yönelik olarak yayınlanan İhracat Genelgesinin** güncel şekline sirkülerimiz ekinde yer verilmektedir.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğde (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2019-32/55
- Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası İhracat Genelgesi

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığından:

**TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN
TEBLİĞ (İHRACAT BEDELLERİ HAKKINDA) (TEBLİĞ NO: 2018-32/48)'DE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2019-32/55)**

MADDE 1 – 4/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)’in 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “1 yıl” ibaresi “18 ay” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
4/9/2018	30525
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
3/3/2019	30703

İHRACAT GENELGESİ

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Genelgenin amacı, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Genelge, 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile 4/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)’in 12 nci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Genelgede geçen;

a) 2018-32/48 sayılı Tebliğ: 4/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)’i,

b) 32 sayılı Karar: 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararı,

c) Aracı Banka: GB’nin 28 inci hanesinde kayıtlı banka veya ihracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere GB ibraz edilerek anlaşma sağlanan bankayı,

ç) Bakanlık: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığını,

d) Banka: 32 sayılı Karar’da tanımlanan bankaları,

e) DAB: Döviz Alım Belgesini,

f) DSB: Döviz Satım Belgesini,

g) Fiili İhraç Tarihi: Eşyaya ilişkin ihracat beyannamesinin kapanma tarihini,

ğ) GB: Gümrük Beyannamesini,

h) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,

ı) Mikro İhracat: 2009/15481 sayılı “4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar”ın 126 ncı maddesi kapsamında yer alan eşyalara ilişkin ihracatı,

i) NBF: Nakit Beyan Formunu

ifade eder.

İhracat bedellerinin yurda getirilmesi

MADDE 4 – (1) 2018-32/48 sayılı Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Tebliğ’in yürürlük süresi boyunca fiili ihracatı gerçekleştirilen işlemlere ilişkin ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez. 180 gün

azami süre olup bedellerin ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin yurda getirilmesi esastır.

(2) İhracat bedellerinin en az %80'i bir bankaya satılır ve ihracat bedellerini alan bankaca DAB düzenlenir. Birinci fıkrada belirtilen 180 günlük süre içerisinde kalınması şartıyla ihracat bedeli dövizlerin yurda getiriliş tarihinden sonraki bir tarihte bankaya satılması mümkündür.

(3) 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in yayımı tarihinden önce fiili ihracatı gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamında yer almamaktadır.

(4) Özelliği olan ihracat işlemlerine ilişkin olarak bu Genelgenin 7 nci maddesinde belirtilen süreler uygulanır.

(5) İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda, bedellerin yurda getirilme süresi vade bitiminden itibaren 90 günü geçemez. Öngörülen vadenin tespiti için ihracatçının yazılı beyanıyla birlikte vade içeren sözleşmenin ya da vadeyi tevsik niteliğini haiz proforma fatura veya poliçenin aracı bankaya ibrazı zorunludur.

(6) İhracat bedelinin satış tarihi DAB'ın düzenlendiği tarihtir.

(7) Serbest bölgelere yapılan ihracat işlemleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamındadır.

(8) İran ve Suriye'ye yapılan ihracat işlemleriyle ilgili olarak 2018-32/48 sayılı Tebliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz.

İhracat bedellerinin tahsil şekilleri

MADDE 5 – (1) İhracat bedelleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ödeme şekillerine göre tahsil edilir ve GB'nin 28 inci hanesine tahsil işleminde kullanılan ödeme şekli yazılır. Birden fazla ödeme şeklinin kullanılması durumunda kullanılan diğer ödeme şekilleri GB'nin açıklama kısmına yazılır.

(2) İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, bedelin beyan edilenden farklı bir döviz üzerinden getirilmesi mümkündür.

(3) Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında yurda döviz getirilmesi mümkündür.

(4) İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.

Peşin döviz

MADDE 6 – (1) Peşin ödeme olarak ihracatçının hesabına transfer edilen ihracat bedellerinin en az %80'i fiili ihraç tarihinden itibaren en geç 180 gün içerisinde bir bankaya satılır ve ihracat bedellerini alan bankaca DAB düzenlenir.

(2) İhracat karşılığında gelen peşin bedeller ihracatçı veya yurt dışında yerleşik kişiler adına açılan DTH'lere alınabilir ve bu hesaptan istenilen tutarda alış yapılabilir.

DTH'ye alınan söz konusu dövizlerin ihracat hesabının kapatılmasında kullanılabilmesi için mutlaka DAB düzenlenmesi gerekir. Düzenlenecek DAB üzerinde bedelin peşin ihracat bedeli olduğu belirtilir.

(3) Peşin bedel karşılığı ihracatın 24 ay içerisinde yapılması zorunludur.

(4) Peşin döviz karşılığında 24 ay içerisinde ihracat yapılmaması veya bu süre içerisinde peşin döviz tutarının tamamının tek seferde iade edilmemesi durumunda bu tutar kambiyo mevzuatı açısından prefinansman kredisi hükümlerine tabidir. Peşin bedelin iadesine ilişkin KKDF mevzuatı hükümleri saklıdır.

(5) 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in yayımı tarihinden önce ihracatçıya peşin ödenen bedeller 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamında yer almamaktadır.

(6) Peşin bedeller, gönderenin muvafakatı ile devreden ihracatçı firmanın yazılı beyanının alınması ve devralan tarafından tekrar devredilmemek kaydıyla başka bir ihracatçı firmaya devredilebilir.

(7) Devir işlemi, DAB'ın düzenlendiği veya bedelin döviz tevdiat hesabına transfer edildiği tarihten itibaren peşin bedelin kullanım süresi içinde kısmen veya tamamen sadece bir firmaya yapılabilir. Kısmi devir yapılan işlemlerde aynı firmaya bilahare devir yapılması mümkündür.

(8) DAB düzenlenen işlemlerde;

a) peşin bedelin tamamının devri halinde, bedeli devralan ihracatçı firma adına yeni bir DAB düzenlenerek üzerine DAB'ın değişiklik sonucu yeniden düzenlendiğine dair not konulur ve eski DAB yenisine iliştilir.

b) peşin bedelin kısmen devredilmesi halinde ise devredilen kısım için devralan ihracatçı firma adına DAB düzenlenir, daha önce peşin bedelin alışı sırasında devreden adına düzenlenen DAB devredilen kısım kadar iptal edilir.

(9) Peşin bedel karşılığı ihracat tutarı olarak GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı toplam fatura bedeli esas alınır.

(10) İhracatçılarca kesin satıştan önce "konsinye avansı" olarak alışımın yapılması istenen bedellerin alışı peşin bedel olarak yapılır.

(11) Peşin bedel (ihracat akreditiflerinin peşin ödemeye imkan veren kısımları dâhil) faiz şartıyla gönderilmiş ise peşin bedel karşılığında gelen bedele faiz tutarının ilavesiyle elde edilen tutar kadar ihracat yapılır.

(12) İhracatçılarca, ödeme şekli "Peşin Ödeme" yazılı olan GB'ler peşin bedele ilişkin DAB'ı düzenleyen bankaya ibraz edilir.

(13) Bankalarca peşin bedel hesabı kapatılırken gerekli kontrol yapılarak DAB'ın firma ve banka nüshasına GB'nin tarih, sayı ve tutarı kaydedilir.

(14) Peşin bedelin alışından önceki bir ihracatın, peşin bedelin taahhüdüne sayılmasının talep edilmesi halinde; peşin bedele ait DAB iptal edilerek taahhüde sayılan GB ile irtibatlı yeni bir DAB düzenlenir ve üzerine ödeme şekli değişikliği sonucu düzenlendiğine ilişkin not konulur. Peşin bedele ilişkin DAB tutarının taahhüde sayılan GB tutarından fazla olması halinde ise kalan tutar kadar da peşin bedelle ilgili yeni bir DAB düzenlenmesi ve iptal edilen DAB'ın yenisine iliştilmesi gerekir.

İmalatçı veya tedarikçi firma adına alışı yapılan peşin bedelin ihracat taahhüdü, aracı ihracatçı vasıtasıyla diğer bir ithalatçıya yapılan ihracata ilişkin GB'de lehine peşin bedel alışı yapılan imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olması veya imalatçı veya tedarikçi firmanın ihracatçıya düzenlediği faturanın ibrazı halinde kapatılır.

Peşin bedel, ihraç bedellerinin tahsil süresi ile peşin bedelin süresi içinde beyan edilmek kaydıyla peşin bedelin alışından önce veya sonra diğer bir ithalatçıya yapılmış olan ihracatın taahhüdüne sayılır. Ancak imalatçı veya tedarikçi firma adına alışı yapılan peşin dövizlerin aracı ihracatçı vasıtasıyla peşin bedelin alışından önce veya sonra diğer bir ithalatçıya yapılmış olan ihracatın taahhüdüne sayılabilmesi için GB'de imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olması veya imalatçı veya tedarikçi firmanın ihracatçıya düzenlediği faturanın ibrazı gerekir.

Özelliği olan ihracat

MADDE 7 – (1) Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatın bedelinin 365 gün içinde yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.

(2) Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.

(3) İlgili mevzuat hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.

(4) Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde yurda getirilerek bankalara satılması zorunludur.

İhracat bedelinin tahsili

MADDE 8 – (1) Özelliği olan ihracat için 7 nci maddedeki ihraç tarihleri ve süreler saklı kalmak kaydıyla, ihraç edilen malın GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı bedelinin yurda getirilerek en az %80'inin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde bir bankaya satılması zorunludur.

(2) 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 7 nci maddesinde belirtilen indirimlerin yapılması ve mahsup işlemlerinin gerçekleştirilmesi sonrasında kalan tutarın %80'inin bir bankaya satılması zorunludur.

(3) İhracat bedellerinin tahsili, satış sözleşmesinde belirlenen kurallar ve uluslararası ticari uygulamalar çerçevesinde firmaların yazılı beyanına istinaden “Akreditifli Ödeme”, “Vesaik Mukabili Ödeme”, “Mal Mukabili Ödeme”, “Kabul Kredili Akreditifli Ödeme”, “Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme”, “Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme”, “BPO (Banka Ödeme Yükümlülüğü)” ve “Peşin Ödeme” şekillerine göre gerçekleştirilir.

(4) İhracat bedelleri 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen ödeme hizmeti sağlayıcıları aracılığıyla da yurda getirilebilir. Söz konusu bedellerin

ihracat bedeli olarak alış bankalar tarafından yapılır. İlgililerce ödeme ve elektronik para kuruluşlarına havale olarak gelen ihracat bedelinin, ilgili kuruluştan efektif olarak alınması ya da bir bankaya havale edilmesi halinde bu efektifin/havalenin bir banka tarafından ihracat bedeli olarak alışının 30 gün içerisinde yapılması gerekmektedir. Ayrıca, söz konusu bedellerin alış bu efektifin/havalenin yurt dışından geldiğine ilişkin aracı ödeme/elektronik para kuruluşu yazısının ibrazı veya alış işlemi yapacak bankaca efektif/havale konusu dövizlerin yurt dışından havale olarak geldiğinin ödeme/elektronik para kuruluşundan yazılı teyidinin alınması kaydıyla yapılır.

(5) Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanına yönelik mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı Afganistan, Irak ve Libya'ya yapılan ihracat işlemlerinde ihracat bedelinin bankalarca tahsilinin;

- a) İthalatçının Türkiye'deki bankalarda bulunan hesaplarından transferi yoluyla veya
- b) İhracat bedelinin ihracat işlemiyle ilişkisi kurulmak şartıyla üçüncü bir ülkeden bankalar aracılığıyla transferi yoluyla veya
- c) İhracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya proforma fatura) ile GB ibraz edilmek kaydıyla NBF aranmaksızın efektif olarak

yapılması mümkündür.

(6) Beşinci fıkrada sayılan ülkelere yapılan ihracatta ihracat bedellerinin üçüncü kişiler tarafından efektif olarak bankaya getirilmesi halinde söz konusu bedellerin bankalarca ihracat bedeli olarak alışının yapılması için ihracatçı veya ithalatçı tarafından bedeli getiren üçüncü kişiye bedelin bankaya getirilmesinden önce vekâletname verilmiş olması gerekmektedir.¹

(7) İhracatçı firma dışındaki ithalatçı, tedarikçi, aracı vb. olan Türkiye'de yerleşik farklı firmaların yurt içi hesaplarına gönderilen ihracat bedellerinde; yurt dışından ihracat bedeli tutar kadar döviz veya Türk parası geldiğinin satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, gümrük beyannamesi, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, 2018-32/48 sayılı Tebliğde yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi ile işlem ve kişilerle ilgili uluslararası yaptırımların dikkate alınması kaydıyla; anılan firmaların yurt içi hesaplarından döviz veya Türk parası cinsinden ihracatçının hesabına yapılan havalelerin ihracat bedeli olarak kabul edilerek alışının yapılması mümkündür.²

(8) İhracatçının hesabına yurt dışından transfer edilen ihracat bedelinin alış yapılmaksızın başka bir hesaba transfer edilmesi durumunda, ihracatçının hesabına yurt içindeki başka bir hesaptan söz konusu tutar kadar dövizin veya Türk lirasının tekrar transfer edilmesi halinde, hesaba ilk transfer edilen bedelin ihracat işlemi ile ilgili ve yurt dışı kaynaklı olduğunun satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, gümrük beyannamesi, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, 2018-32/48 sayılı Tebliğde yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi, işlem ve kişilerle ilgili uluslararası yaptırımların dikkate alınması ve başka bir bankaya bedelin yurt dışından geldiğine ilişkin yazı verilmediğinin tevsiki kaydıyla söz konusu bedelin ihracat bedeli olarak kabul edilerek alışının yapılması mümkündür.³

¹ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 04.04.2019 tarih ve 7441 sayılı yazısı.

² T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 10.05.2019 tarih ve 91115 sayılı yazısı.

³ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 25.06.2019 tarih ve 176680 sayılı yazısı.

(9) İhracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı diğer ülkeler Bakanlıkça belirlenir.

(10) İhracat bedellerinin tahsil süresinin hesaplanmasında;

a) Sürenin gün olarak belirtildiği hallerde süre hesaplaması, işlemin yapıldığı tarihi takip eden günden başlar ve son günün çalışma saati sonunda biter. Ancak hesaplanan sürenin son günü resmi tatile rastlarsa süre, izleyen ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.

b) Sürenin ay olarak belirtildiği hallerde, sürenin bitimi, izleyen ayların işlem tarihindeki gününün çalışma saati sonudur. O ayda işlem tarihine tekabül eden bir gün bulunmuyor ise, sürenin bitimi ayın son günüdür.

(11) GB bilgilerinin DAB'a eklenmesi suretiyle, birden fazla GB için tek DAB düzenlenmesi mümkündür.

(12) İran ve Suriye'ye yapılan ihracat bedelleriyle ilgili olarak 2018-32/48 sayılı Tebliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz.

(13) Yabancı taşıtlar ile yabancı ülkelere sefer yapan yerli taşıtlara ihracat rejimine göre verilen yağ, yakıt, temizlik maddeleri ve kumanyaya ilişkin mal bedelinin, Türkiye'de yerleşik alıcı firmalar tarafından yurt içinden yapılan havalelerle ödenmesi halinde bu ödemenin ihracat bedeli olarak alışının yapılması mümkündür.⁴

Türk lirası ihracat

MADDE 9 – (1) Peşin bedel ve alıcı firma prefinansmanı dışında ihracat bedelinin Türk lirası olarak tahsil edilebilmesi için satış sözleşmesi, akreditif mektubu veya banka garanti mektubunda bedelin Türk lirası olarak tahsil edileceğinin beyan edilmiş olması veya alıcıya gönderilecek faturanın Türk lirası olarak düzenlenmiş ya da Gümrük Beyannamesinin 22 nci hanesinde Türk Lirası olarak beyan edilmiş olması gerekir.

(2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracatta, ihracat bedeli birinci fıkroda belirtilen belgelerde döviz olarak gösterilmiş olsa dahi Türk lirası olarak tahsil edilebilir.

(3) Türk lirası olarak tahsil edileceği beyan edilen ihracat bedelinin kısmen veya tamamen döviz olarak tahsili halinde GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı Türk lirası tutarı DAB tarihindeki Merkez Bankası döviz alış kurundan tahsil edilecek döviz cinsine çevrilir.

İhracat bedelinin tespiti

MADDE 10 – (1) İhracat bedelinin tespitinde GB'nin 22 nci hanesindeki değer esas alınır. Ancak bu hanede belirtilen tutarın mal bedelinin dışında navlun ve/veya sigortayı da kapsamı ve ihracat bedeli olarak 22 nci hanede kayıtlı tutarın faturada kayıtlı tutara eşit olması halinde faturada kayıtlı bedel esas alınır. GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı tutarın faturada kayıtlı tutardan farklı olması ve GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı olan döviz tutarının ABD doları dışında bir döviz cinsinden olması halinde GB'nin 46 ncı hanesinde ABD doları olarak gösterilen değer dikkate alınır.

(2) GB'de beyan edilen değerlerle kontrol sırasında gümrük müdürlüklerince belirlenen değerlerin farklı olması halinde ihraç bedelinin tespitinde, GB'nin "E" veya "D" hanesinde yer alan kayıtlar dikkate alınır.

⁴ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 24.01.2019 tarih ve 1865 sayılı yazısı.

(3) Konsinye ihracatta ihracat bedeli olarak kesin satış faturasında kayıtlı bedel esas alınır.

(4) GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı döviz cinsi ile ihracatçıya ödenen döviz cinsinin farklı olması halinde kapatma işlemleri için yapılacak hesaplamalarda; fiili ihraç tarihindeki Merkez Bankası çapraz kurları kullanılır.

İhracat bedellerinin transferi

MADDE 11 – (1) GB'de kayıtlı alıcı firma veya bu firma dışındaki gerçek veya tüzel kişiler tarafından yurt dışından havale olarak gönderilen dövizin, herhangi bir referans veya fatura numarasıyla irtibatlandırılmış olup olmadığına bakılmaksızın ihracatçının beyan edeceği GB konusu ihracatın bedeli olarak alışının yapılması mümkündür. Ancak, serbest bölgelerdeki bankalar aracılığıyla yapılan havalelere istinaden döviz alışı, sadece GB'de alıcının bulunduğu ve malın gideceği yer olarak serbest bölgenin gösterilmesi halinde yapılabilir. Serbest bölgeler dışındaki başka ülkelere yapılan ihracat bedelinin serbest bölgeden gönderilen havaleye istinaden alışı yapılamaz.

(2) İhracatçı firmaların yurt dışında bulunan bankalardaki hesaplarından Türkiye'deki bankalardaki hesaplarına ihracat bedeli açıklaması ile yapılan transferlerin bankalarca ihracat bedeli olarak alışı, söz konusu hesaba ihracatçının Türkiye'deki hesaplarından veya yurt dışındaki başka hesaplarından para transfer edilmediğinin, gümrük beyannamesi tarihinden sonraki 180 güne ait hesap hareketlerini gösterir belgelerin aracı bankalara ibraz edilmesi ve aracı bankaca hesap hareketlerinin kontrolü suretiyle durumu teyit etmesi kaydıyla yapılabilir. Ancak, firmaların vadeli satışları nedeniyle ithalatçıların toplu olarak yaptığı ödemeler ile konsinye satışların bedellerini, yurt dışındaki hesaplarında topladıklarını belgelemeleri ve söz konusu bedelleri gecikmeksizin yurda getirmeleri halinde yurt dışındaki hesabın hareketlerini gösteren belge aranmaksızın bankalarca ihracat bedeli alışı yapılabilir.⁵

Efektif olarak getirilen ihracat bedelleri

MADDE 12 – (1) Efektif olarak getirilen ihracat bedelinin yurt dışından getirildiğinin tespiti gümrük idarelerince onaylı NBF ile yapılır.

(2) NBF konusu efektifin ihracat bedeli olarak alışının yapılabilmesi için;

a) NBF'nin düzenlenme tarihinden itibaren 30 gün içinde bankalara tevdi edilmesi,

b) NBF'nin "Geliş Sebebi" bölümünde efektiflerin getirilme sebebinin ihracat ile ilgili olduğunu belirtir bir ifadenin kayıtlı olması,

c) İhracat bedeli başkası adına getiriliyorsa NBF'nin ilgili kısımlarının bu hususu belirtecek şekilde doldurulması veya bu hususun açıklama olarak NBF'de yer alması,

ç) Tevdiat sırasında NBF'yi ibraz eden şahsın kimlik tespitinin yapılması,

d) İhracatçının ihracat işlemiyle ilgili yazılı beyanı, işlemin niteliğine göre proforma fatura, satış sözleşmesi, kesin satış faturası veya GB'nin yanı sıra ihracatçı veya ithalatçının yazılı beyanında NBF'de kimliği belirlenen şahıs ile NBF sahibi ihracatçı ve ithalatçı arasındaki illiyet bağının belirtilerek bankalara ibraz edilmesi,

⁵ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 11.02.2019 tarih ve 3140 sayılı yazısı.

e) NBF’de kayıtlı efektif tutarının tamamen DAB’a bağlanması halinde, NBF aslının ilgisine iade edilmeyerek bankalar tarafından alıkonulması, kısmen bağlanması halinde ise, NBF aslı üzerine DAB’a bağlanan tutara ilişkin not düşülerek fotokopisi alındıktan sonra aslının ilgisine iade edilmesi,

gerekir.

(3) Üçüncü kişilerce getirilen efektifin ihracatçı adına alışı, tevdiatın ihracatçının kendisine veya hesabına yapılması şartıyla mümkündür.

(4) İhracatçının hesabına transfer edilen ihracat bedelinin, bankadan efektif olarak alınması halinde bu efektifin başka bir banka tarafından ihracat bedeli olarak alışı, bu efektiflerin yurt dışından geldiğine ilişkin aracı banka yazısının ibrazı veya alış işlemini yapacak bankaca efektif konusu dövizlerin havale olarak geldiğinin ilgili bankadan teyidinin alınması kaydıyla yapılır. İhracatçının hesabına transfer edilen ihracat bedelinin, bankadan efektif olarak alınması halinde bu efektifin daha sonra aynı banka tarafından ihracat bedeli olarak alışının yapılması, serbest tasarruf edilen dövizin yurt dışı kaynaklı olduğunun satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, gümrük beyannamesi, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, 2018-32/48 sayılı Tebliğde yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi ve başka bir bankaya yurt dışından geldiğine ilişkin yazı verilmediğinin tevsiki kaydıyla mümkündür.⁶

İhracat bedelinin diğer yöntemlerle tahsili

MADDE 13 – (1) İhracatçılarca ihracat bedeli olarak tahsil veya iştirah için tevdi edilen banka veya şahıs çekinin bankalarca iştiraya alınması halinde:

a) Çekin keşidecisi yurt dışındaki banka ise iştirah anında DAB düzenlenebilir.

b) Çekin keşidecisi şahıs ise çek karşılığı muhabir hesaplarına alacak geçmeden DAB düzenlenemez.

(2) İhracat bedeli olarak tevdi edilen çeklerin yurda girişinde gümrük idarelerine beyan edilme zorunluluğu yoktur.

(3) Türkiye’deki bankalarca düzenlenen çeklerin iştirah edilerek ihracata ilişkin DAB düzenlenebilmesi için çeki düzenleyen bankanın çek bedelinin yurt dışından geldiğini belirten yazısı aranır.

(4) İhracat bedelinin kredi kartıyla tahsil edildiği işlemlerde, kredi kartının yurt dışından verilmiş olduğunun tespiti şarttır. Bu işlemlerde, fiş (slip) bedelinin ihracatçıya ödendiği tarih itibarıyla talebe göre her bir fiş için ayrı ayrı ya da fiş bedellerinin tamamı için tek bir DAB düzenlenebilir.

(5) Fiş bedellerinin tamamı üzerinden tek bir DAB’ın düzenlendiği işlemlerde, peşin bedel hesabı diğer firmalara gerçekleştirilen ihracatla kapatılabilir.

İhracatçı dışındaki firmalara gelen ihracat bedelleri

MADDE 14 – (1) GB’de kayıtlı imalatçı veya tedarikçi firma lehine gelen dövizin, imalatçı veya tedarikçi ile ihracatçı firmanın yazılı beyanının alınması kaydıyla ihracatçı firma adına ihracat bedeli olarak alışı yapılabilir.

⁶ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 10.05.2019 tarih ve 91115 sayılı yazısı.

(2) GB’de imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olmadığı işlemlerde, ihracat konusu malın imalatçı veya tedarikçi firma tarafından ihracatçı firmaya satıldığına dair faturanın ibraz edilmesi ve ihracatçı ile imalatçı veya tedarikçi firmanın yazılı beyanının alınması kaydıyla ihracatçı firma adına ihracat bedeli olarak alışı yapılabilir.

İhracat fiyatının değişmesi

MADDE 15 – (1) Fiili ihracattan sonra ihracat fiyatında lehte değişiklik yapılması halinde ihracatçının talebine ve fiyat değişikliğine ilişkin faturanın ibrazı üzerine fark tutarın ihracat bedeli olarak alışı yapılabilir.

(2) Fiili ihracattan sonra ihracat fiyatında aleyhte değişiklik yapılması halinde ihracatçının yazılı beyanı ve fiyat değişikliğine ilişkin faturanın ibrazı üzerine GB’nin 22 nci hanesinde belirtilen tutar ile fiyat değişikliğine ilişkin faturada belirtilen tutar arasındaki fark hesap kapatma işlemlerinde dikkate alınmaz.

Fiili ihracattan sonra alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallar

MADDE 16 – (1) Alıcısı tarafından kabul edilmeyen malların yurda getirilmeden başka bir firmaya satışına ilişkin talepler 06/06/2006 tarihli ve 26190 sayılı Resmi Gazete’de yer alan İhracat Yönetmeliğinin 14 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır.

(2) İlgili gümrük idarelerince GB’ye gerekli değişiklikler işlenir ve yenilenen GB yeni fatura tarihi de belirtilmek suretiyle ihracat hesabının takibinin yapılmasını teminen aracı bankaya bildirilir.

(3) Bu işlemle ilgili bedel getirme süresinin tespitinde yeni fatura tarihi esas alınır.

İhracat bedellerine ilişkin çeşitli hususlar

MADDE 17 – (1) İthalatçı tarafından düzenlenen bono ve/veya ihracatçı tarafından düzenlenerek ithalatçı tarafından kabul edilen poliçe bedelleri, bedelin yurt dışından tahsil edildiğinin tevsiki kaydıyla, ihracat hesabının kapatılmasında kullanılabilir.

(2) İmalatçı ya da tedarikçi tarafından yazılı olarak talep edilmesi durumunda imalatçı ve/veya tedarikçi adına gelen dövizin alışı yapılarak ihracat bedelinin TL karşılıkları imalatçı ve/veya tedarikçi firmalara ödenirken DAB aracı ihracatçı adına da düzenlenebilir.

(3) Aracı ihracatçı tarafından gerçekleştirilen ihracata ilişkin bedelin imalatçı ve/veya tedarikçiye döviz olarak temlikinden sonra tahsil edilmesi halinde, imalatçı veya tedarikçi tarafından söz konusu bedelin ihracat bedeli olarak alışının yapılmasının talep edilmesi durumunda bu dövizlerin ihracat bedeli açıklaması ile imalatçı ve/veya tedarikçi firma adına alışı yapılabilir. İmalatçı ve/veya tedarikçi firma adına alışı yapılan tutarlarla ilgili olarak aracı bankaya aracı ihracatçı tarafından yazılı olarak bildirimde bulunulur.

(4) Yurt dışı fuarlarda teşhir edilmek üzere ATA karnesi ile geçici ihracı yapılan ancak fuarda kesin satışı gerçekleştirilen mallara ilişkin fatura tutarının, ihracat bedeli olarak alışının yapılması mümkündür.

Döviz tevdiat hesabından ihracat bedeli alışı

MADDE 18 – (1) İhracat bedeli, dövizin yurt dışından geldiğinin tespiti kaydıyla dışarıda yerleşik gerçek veya tüzel kişiler adına açılan döviz tevdiat hesaplarından tahsil edilebilir.

(2) Yurt dışında yerleşik kişiler adına açılan döviz tevdiat hesaplarına, Türkiye'deki ithalatçı firmaca ödenen ithalat bedelinin, hesap sahibince verilen vekâletname çerçevesinde Türkiye'deki ithalatçı firma veya üçüncü kişilerce ihracat bedelinin tahsilinde kullanılması mümkün bulunmamaktadır.

(3) Yurt dışında taahhüt faaliyetlerinde bulunan Türk firmalarının, sıfatlarını tevsik etmeleri kaydıyla yurda getirilmesi zorunlu olmayan dövizlerle açtıracakları döviz tevdiat hesaplarından ya da yurt içinde veya dışındaki bankalardan sağladıkları döviz kredisiyle açılan hesaplardan yurt dışındaki taahhüt işleri kapsamında yapılan ihracatın bedelleri ödenebilir.

(4) Türkiye'de kamu kurum ve kuruluşlarınca açılan uluslararası ihaleyi kazanan Türk müteahhitlerinin hak edişleri karşılığında elde ettikleri Türk lirası tutarın veya karşılığının dövizle dönüştürülmesi suretiyle (söz konusu tutarın istihkak karşılığı olduğunun tevsiki kaydıyla) elde edilen döviz tutarı, bu firmaların yurt dışında üstlendikleri işlerle ilgili olarak yapılan ihracat bedellerinin karşılığı olarak kullanılabilir.

(5) İhracat bedelinin, ihracatçı adına açılacak döviz tevdiat hesabına alınması ve bu hesaptan kısmen veya tamamen ihracat bedeli olarak alışının yapılması mümkündür.

(6) İhracatçı firmanın vekili bulunan kişi veya firma adına yurt dışından gelen dövizlerle açılan döviz tevdiat hesaplarından, vekâletnamenin fiili ihraçtan önce düzenlenmesi şartıyla vekili bulunulan ihracatçı firma adına ihracat bedeli alış yapılabilir.

(7) Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurt dışında serbest meslek ve müstakil iş sahibi olarak çalışan ve bu faaliyetlerini yurt dışındaki temsilciliklerimizden alınacak belgeler veya pasaport kayıtlarıyla tevsik eden kişiler adına açılacak döviz tevdiat hesaplarından transfer edilen dövizlerin, yurt dışından geldiğinin ve ihracatın aynı kişiye yapıldığının tespiti kaydıyla ihracat bedeli olarak alış yapılabilir.

İhracat alacağının iskontosu

MADDE 19 – (1) İhracat alacağının Türkiye'deki bankalara iskonto ettirilmesi halinde; gayri kabili rücu iskonto işleminde DAB iskonto tarihinde, kabili rücu iskonto işleminde DAB bankanın muhabirleri nezdindeki hesaplarının alacaklandırıldığı tarihte iskonto edilen bedelin tamamı üzerinden düzenlenir.

(2) İhracat alacağının yurt dışındaki bankalara iskonto ettirilmesi halinde DAB, en erken senet bedelinin Türkiye'deki bankanın muhabirleri nezdindeki hesaplarına alacak kaydedildiği tarihte, gelen bedel kadar düzenlenir.

(3) DAB üzerine iskonto tutarına ilişkin not konulur.

Faktoring işlemleri

MADDE 20 – (1) İhracattan doğan alacak hakkının ihracatçı tarafından faktoring sözleşmesi çerçevesinde faktoring şirketine temlik edildiği faktoring işlemlerinde;

a) İhracat bedelinin faktoring şirketi tarafından yurt dışı kaynaklı dövizlerle hesaba transferi veya getirilmesi halinde faktoring şirketinin aracı bankaya göndereceği, üzerinde GB'nin tarih ve sayısı ile temliğe konu fatura tarihi ve numarasını içeren yazılı talimatı ve ihracatçının beyanına istinaden bankalarca bedel alış yapılarak DAB ihracatçı firma adına

düzenlenir. DAB üzerine faktoring masraflarına ilişkin not konularak Türk lirası karşılığı ihracatçı firmaya ödenir.

b) İhracat bedelinin faktoring şirketinin yurt içi kaynaklarından hesaba transferi veya getirilmesi halinde faktoring sözleşmesinin bankaya ibrazı üzerine, ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin sorumluluğun faktoring şirketine ait olması halinde, ihracat bedeli dövizler yurda getirildiğinde, faktoring şirketinin GB'nin tarih ve sayısı ile üzerinde temlik notu bulunan faturanın tarih ve sayısını içeren yazılı talimatına istinaden DAB ihracatçı firma adına düzenlenir. DAB üzerine faktoring şirketinin unvanı ile faktoring masraflarına ilişkin not konularak Türk lirası karşılığı faktoring şirketine ödenir.

İndirim ve mahsup işlemleri

MADDE 21 – (1) 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 7 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen indirim, mahsup ve döviz transferi işlemleri aracı bankalarca sonuçlandırılır.

(2) Aynı maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan giderlerin ihracat bedelinden indirilmesi veya mahsup edilmesi sebebiyle ihracat bedelinin bu giderler kadar eksik gönderilmesi halinde bu durum aracı bankaya belgelendirilir. Düzenlenen DAB üzerine söz konusu giderlerin türü ve tutarıyla ilgili not konulur.

(3) İhracat bedelinin mahsuben ödemede kullanılabilmesi için mahsup talebinin bedel getirme süreleri içinde yapılması gerekir.

(4) Gemi ve uçak alımı için yurt dışından sağlanan kredilerin ihracat bedeli dövizlerle mahsuben ödenmesinde; ihracat bedelinin, kredinin teminatı olan ipoteğin çözülerek kredinin ödenmesi sebebiyle muhabir hesaplarına alacak verilemediği hallerde, kredi kullandıran yurt dışındaki kuruluşun kredi borcunun ödendiğine dair yazılı beyanı ile ipoteğin terkin edildiğini gösteren sicil kaydının bedel getirme süreleri içinde ihracata aracılık eden bankaya ibrazı kaydıyla ihracat hesabı yazılı beyanda belirtilen tutar kadar kapatılır.

(5) Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, ilgili GB'lerin bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkündür. Bu kapsamda mahsup edilen tutarların yurda getirilmesi zorunlu değildir. Ancak mahsup sonrası kalan tutar için bu Genelgenin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

(6) Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde, tarafların farklı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, ilgili GB'lerin bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkündür. Bu kapsamda mahsup edilecek tutarların yurda getirilmiş olması zorunludur. Ancak mahsup sonrası kalan tutar için bu Genelgenin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

(7) İhracat bedellerinin mahsuben ödemede kullanılacak kısmının mahsup tarihinden önce alışının yapılmamış olması şarttır.

(8) Döviz tevdiat hesabına alınan ihracat bedeli dövizler, bedel getirme süreleri içinde mahsuben ödemede kullanılabilir.

(9) Peşin döviz olarak gelen ve alışı yapılmayarak döviz hesabına alınan bedellerden, ihracatın gerçekleştiğinin gümrük beyannamesi ile tevsiki ve gelen peşin bedelin kullanılmadığının (ilgili hesaptan çıkışının yapılmadığının) tespiti kaydıyla bu maddede sayılan indirimler yapılabilir.

(10) Mahsuben ödeme işleminde, DAB ve DSB mahsup tarihinde geçerli aynı kur üzerinden düzenlenir.

(11) Mahsuben ödemede kullanılacak (alışı yapılacak) döviz cinsi ile mahsuben ödenecek (transfer edilecek) gidere ilişkin döviz cinsinin farklı olması halinde mahsuben ödenecek azami tutar mahsup tarihindeki Merkez Bankası çapraz kurları esas alınmak suretiyle tespit edilir. Bu durumda DAB alışı yapılan, DSB transfer edilen döviz cinsinden düzenlenir.

(12) Aracı ihracatçı vasıtasıyla yapılan ihracatta, ihracat bedeli, ihracatçının onayı ile imalatçının veya tedarikçinin bu maddede sayılan bütün döviz giderlerinin mahsuben ödenmesinde kullanılabilir. Bu durumda DAB ihracatçı, DSB imalatçı ve tedarikçi firma adına düzenlenir.

(13) Aynı GB’de kayıtlı imalatçı/tedarikçi firma ile ihracatçı firmanın grup firması olması durumunda, mal ihracatı ve ithalatı yapılan yurt dışında yerleşik kişinin aynı olması, ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve ihracatçının yazılı onayının alınması kaydıyla, ihracat bedeli imalatçı/tedarikçi firmanın yaptığı ithalata ilişkin bedellerin mahsuben ödenmesinde kullanılabilir. Bu kapsamda mahsup edilen tutarların yurda getirilmesi zorunlu değildir. Ancak mahsup sonrası kalan tutar için bu Genelgenin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.⁷

(14) Yurt dışından emtia kredisi kullanan ihracatçıların bankalara teminat olarak verdikleri stoklarının ihracatında, ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve ilgili kredi sözleşmesinin ve kredi ödemesini tevsik edici belgelerin bankalara ibrazı kaydıyla, ihracat bedellerinin söz konusu emtia kredisi ödemeleri ile mahsup edilmesi durumunda, mahsup edilen tutarların yurda getirilmesi zorunlu değildir. Ancak mahsup sonrası kalan tutar için bu Genelgenin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.⁸

İhracatçının serbest kullanımına bırakılan dövizler

MADDE 22 – (1) Hizmet ihracatı, transit ticaret, Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış, Türkiye’de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış, mikro ihracat ve 5.000,- ABD doları veya karşılığı Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin tamamının tasarrufu serbesttir.⁹

(2) CFR ve CIF teslim şekline göre gerçekleştirilen ihracatta, navlun ve sigorta bedeli ile kiracının satın alma hakkı bulunmayan finansal ve ticari kiralama sözleşmesi çerçevesinde elde edilen kira bedelleri hizmet bedeli döviz olarak kabul edilir.

İhracat hesabının kapatılması

MADDE 23 – (1) 4 üncü maddenin beşinci fıkrasındaki süreler ile özelliği olan ihracat için 7 nci maddedeki ihraç tarihleri ve süreler saklı kalmak kaydıyla, ihracat bedeli

⁷ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 28.06.2019 tarih ve 190302 sayılı yazısı.

⁸ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 22.04.2019 tarih ve 46638 sayılı yazısı.

⁹ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 25.03.2019 tarih ve 6675 sayılı yazısı.

dövizlerin (avans dahil) fiili ihraç tarihinden itibaren yurda getirilerek en az %80'inin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde bir bankaya satılması halinde ihracat hesabı aracı banka nezdinde kapatılır.

(2) Peşin ödeme ve başka bir ödeme şeklinin peşin ödeme ile birlikte beyan edildiği durumlarda, peşin bedel dâhil ihracat bedelinin en az %80'lik kısmının fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde tahsil edilmesi halinde ihracat hesabı kapatılır.

(3) İhracat bedeli alışının, tahsil süresi dışında ancak 5 iş günlük ihbar süresi içinde yapılması halinde ihracat hesabı, ihracatçının bağlı bulunduğu Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilmeksizin kapatılır. İhracat bedeli alışının ihbardan sonra yapıldığı işlemlerde ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler doğrudan ihracatçının bağlı bulunduğu Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne yapılır.

İhracat hesabının kapatılacağı aracı banka

MADDE 24 – (1) İhracat hesabı, peşin ödeme ya da GB'de peşin ödeme ile diğer ödeme şekillerinin birlikte beyan edildiği işlemlerde, peşin bedel alışını yapan, bunun dışındaki işlemlerde ise ihracatçı tarafından GB'nin 28 inci hanesinde beyan edilen veya ihracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere GB ibraz edilerek anlaşma sağlanan aracı banka nezdinde kapatılır. İhracat bedelinin fiili ihraçtan sonra tahsil edildiği ödeme şekillerinde, ihracat bedeli aracı bankadan farklı bir bankaya gönderilmiş ise bedel alışını yapan banka, düzenlendiği DAB ile ibraz edilmesi halinde GB'nin bir fotokopisini ihracat hesabını kapatacak olan bankaya gönderir.

(2) İhracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere GB ibraz edilerek anlaşma sağlanan bankanın GB'nin 28 inci hanesinde beyan edilen bankadan farklı olması durumunda, belirlenen aracı bankanın GB'nin 28 inci hanesinde beyan edilen bankaya yazılı olarak bildirimde bulunması zorunludur.

İhracat hesabının kapatılmasında ibrazı zorunlu belgeler

MADDE 25 – (1) İhracat hesabının kapatılabilmesi için GB örneği, ilgili DAB ve DSB'ler, satış faturası ile indirim ve mahsup konusu belgelerin aracı bankaya ibrazı zorunludur.

İhracat bedelinin tahsilinde ve ihracat hesabının kapatılmasında sorumluluk

MADDE 26 – (1) İhracat bedelinin tahsilinden ve ihracat hesabının tahsil süresi içinde (ek süreler dâhil) kapatılmasından ihracatçılar, ihracat bedelinin faktoring şirketinin yurt içi kaynaklarından ödendiği faktoring işlemlerinde faktoring şirketi sorumludur.

(2) İhracata aracılık eden bankalar bilgisi dahilinde olan beyannamelerle ilgili ihracat bedellerinin yurda getirilmesini ve satışının yapılmasını izlemekle ve ilgili indirim ve mahsup işlemlerini gerçekleştirmekle yükümlüdür.

Ek süre

MADDE 27 – (1) 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında sayılan mücbir sebep hallerinin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ek süre verilir.

(2) Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Bakanlık tarafından incelenip sonuçlandırılır.

(3) Mücbir sebep halleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında açıklanan şekilde tevsik edilir.

(4) Mücbir sebep halleri ile ilgili olarak yurtdışından temin edilecek belgelerin dış temsilciliklerimizce veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdik Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması gerekir.

Terkin

MADDE 28 – (1) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, mücbir sebeplerin varlığı dikkate alınmaksızın beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca veya 90 günlük ihtarname süresi içinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları/Müdürlüklerince ödeme şekline bakılmaksızın,¹⁰

b) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,

terkin edilmek suretiyle kapatılır.

(2) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

(3) Terkin limitlerinin belirlenmesinde GB'nin 46 ncı hanesindeki değer esas alınır.

(4) Terkin ile alışı yapılan tutar arasındaki farkın yurda getirildiğinin tespiti ile ilgili olarak ihracatçının yazılı beyanı doğrultusunda gerekli kontroller yapılarak hesap kapatılır.

Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerine bildirim

MADDE 29 – (1) İhracat hesabının, ek süreler de dâhil olmak üzere, süresi içerisinde kapatılmaması halinde açık hesap tutarı aracı bankaca 5 iş günü içinde Ek:1'deki forma uygun olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir. Söz konusu formun açıklama kısmına ilgili ihracat bedelinin ne kadarının yurda getirildiği ve ne kadarının DAB'a bağlandığı ayrıntılı olarak yazılır.

(2) İhracat bedelinin faktoring şirketlerince yurt içi kaynaklardan ödendiği faktoring işlemlerinde ise kapatılmayan ihracat hesaplarıyla ilgili olarak sadece faktoring şirketleri ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir.

¹⁰ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 15.04.2019 tarih ve 28898 sayılı yazısı.

(3) Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince ihracat hesabının kapatılması için ilgililere ihbardan itibaren 10 iş günü içinde 90 gün süreli ihtarname gönderilir. İhracatçılarca bu ihtar süresi içinde ihracat hesabının kapatılması veya mücbir sebep halinde ya da haklı durumun ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne belgelenmesi gerekir.

(4) Bu Genelgenin 28 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki işlemlerden 90 günlük ihtar süresi sonunda kapatılmayanlar için Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince Cumhuriyet Savcılıklarına 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun uyarınca yasal işlem başlatılmasını teminen bildirimde bulunulur ve Bakanlığa ihbara ilişkin bilgi verilir.

Yürürlük

MADDE 30 – (1) Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

AÇIK İHRACAT HESABI İHBAR FORMU

.././.....

..... Vergi Dairesi Başkanlığına/Vergi Dairesi Müdürlüğüne

REFERANS
İHRACATÇIYA AİT BİLGİLER
Unvanı
Adresi
Ticaret Sicil Nu.
Vergi Kimlik Nu.
ÖDEMEYE İLİŞKİN BİLGİLER
Ödeme Şekli
Teslim Şekli
Gelen Toplam Döviz Tutarı
Bu bölümde yer alan tutar ile GB’de yer alan tutarın farklı döviz cinsinden olması halinde çapraz kur kullanılarak hesaplama yapılması gerekmektedir.
DAB Tarih ve Nu.
GB’YE AİT BİLGİLER
Tarih ve Numara
İlgili Gümrük Müdürlüğü
Tutarı
Fiili İhraç Tarihi
TAHSİL SÜRESİ SONU
AÇIKLAMA
Bu bölümde ilgili ihracat bedelinin ne kadarının yurda getirildiği ve ne kadarının DAB’a bağlandığı ayrıntılı olarak yazılmalıdır.